

**UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG**

K E N D E L S E

Afsagt den 27. juni 2017 af Østre Landsrets 21. afdeling
(landsdommerne Henrik Gam, Ole Dybdahl og Rikke Plesner Skovby (kst.)).

21. afd. kære nr. S-1389-17:

Anklagemyndigheden

mod

KÆ

født november 1997

(advokat Mette Grith Stage, besk.)

Ved Odense Rets kendelse af 18. maj 2017 (8-6415/2016) blev den foranstaltning, som

KÆ

blev idømt ved dom af 3. oktober 2014, som ændret ved kendelse af 11. november 2015, ophævet.

Kendelsen er kæret af anklagemyndigheden med påstand om, at foranstaltningen opretholdes.

KÆ

har nedlagt påstand om stadfæstelse.

Kæremålet, der er blevet tillagt opsættende virkning, har været forhandlet mundtligt.

Der er for landsretten afgivet forklaring af områdeleder på X2, der har forklaret blandt andet, at KÆ ikke trives, fordi han er de andre anbragte intelligensmæssigt overlegen og udnytter dem. Han profiterer ikke af opholdet, idet han ikke deltager i institutionens aktiviteter, men sover om dagen og er vågen om natten. Det daglige personale bliver tit mødt med trusler, hvis KÆ ikke får det, som han gerne vil have det. Der er 11 verserende sager om trusler mod anbragte og personale.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at KÆ ifølge de lægelige oplysninger er omfattet af straffelovens § 69, og at der derfor er hjemmel til at opretholde foranstaltningen, selvom han ikke – som antaget ved dommens afsigelse – er omfattet af straffelovens § 16, stk. 2. Retslægerådet har vurderet, at foranstaltningen bør opretholdes med henblik på at forebygge ny kriminalitet, hvilket støttes af, at KÆ nu er sigtet for i 11 tilfælde at have truet personale og andre anbragte på .

KÆ har gjort gældende navnlig, at der ikke efter den ændrede lægelige vurdering, hvorefter han ikke er omfattet af straffelovens § 16, stk. 2, men i stedet straffelovens § 69, er hjemmel til at opretholde foranstaltningen, hvorfor den skal ophæves. Hertil kommer, at foranstaltningen nu har været af længere varighed end den straf, han ville være idømt for de pådømte forhold, hvis han ikke havde fået en anbringelsesdom. Det vil derfor være uproportionalt at opretholde foranstaltningen.

Landsrettens begrundelse og resultat

KÆ blev ved Odense Rets dom af 3. oktober 2014 fundet skyldig i blandt andet overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1 (4 forhold), § 124, stk. 1, og § 288, stk. 1, nr. 1, jf. til dels § 21 (3 røverier og forsøg herpå). Han blev fundet omfattet af straffelovens § 16, stk. 2, og dømt til anbringelse i en institution for personer med vidtgående psykiske handicap. Længstetiden blev fastsat til 5 år. Foranstaltningen blev ved Odense Rets kendelse af 11. november 2015 ændret, således at han efter kommunens bestemmelse kan overføres til sikret afdeling.

Af retspsykiatrisk erklæring af 8. februar 2017, udfærdiget af overlæge X1 , fremgår blandt andet, at KÆ ikke er mentalt retarderet, men omfattet af straffelovens § 69. Det fremgår endvidere, at han ikke skønnes at profitere af anbringelsen på , fordi han ikke er mentalt retarderet som de andre, der er anbragt der, ligesom han ikke deltager i de aktiviteter og pædagogiske muligheder, tilbydes. Det anbefales, at KÆ , såfremt han begår ny kriminalitet, idømmes almindelig straf.

Retslægerådet har den 24. marts 2017 udtalt, KÆ ikke længere opfylder de diagnostiske kriterier for mental retardering, men derimod er præget af svær per-

sonlighedsmæssig forstyrrelse med tilbøjelighed til misbrug samt udadreagerende og aggressiv adfærd. Retslægerådet har ud fra en lægefaglig vurdering anbefalet, at den idømte foranstaltning opretholdes uændret med henblik på at forebygge ny kriminalitet.

I overensstemmelse med den retspsykiatriske erklæring af 8. februar 2017 og Retslægerådets udtalelse af 24. marts 2017 lægger landsretten til grund, at KÆ ikke længere er omfattet af straffelovens § 16, stk. 2.

Efter de lægelige oplysninger, herunder Retslægerådets udtalelse, hvorefter KÆ er præget af svær personlighedsforstyrrelse, er han i stedet omfattet af straffelovens § 69. Under hensyn hertil og efter oplysningerne om den omfattende kriminalitet, KÆ er dømt for ved dommen af 13. oktober 2014, herunder karakteren af de pådømte forhold, finder landsretten, at der endnu ikke er grundlag for at ophæve den idømte foranstaltning. Landsretten har i denne forbindelse tillige henset til, at KÆ er sigtet for 11 overtrædelser af straffeloven begået mod personale og andre anbragte på ; at der ud fra de lægelige oplysninger i sagen ikke kan peges på en anden mere formålstjenstlig foranstaltning, og at proportionalitetshensyn for nærværende ikke er til hinder for, at foranstaltningen opretholdes.

Landsretten bemærker, at en særforanstaltning efter straffelovens § 68, 2. pkt. – som også anført i Østre Landsrets kendelse af 27. oktober 2016, refereret i UfR 2017.441 – tillige kan opretholdes over for en person med udtalt psykisk afvigelse, jf. forudsætningsvis Straffelovrådets betænkning nr. 667/1972 om strafferetlige særforanstaltninger, s. 77 f., og i øvrigt straffelovens § 69.

T h i b e s t e m m e s :

Byrettens kendelse ændres, således at den foranstaltning, som KÆ er idømt ved dom af 3. oktober 2014, som ændret ved kendelse af 11. november 2015, opretholdes.

Statskassen betaler sagens omkostninger for landsretten.

(Sign.)

— — —
Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den 27-06-2017

Peter Jansen
Sektionsleder

Udskrift af dombogen

KENDELSE

afsagt den 18. maj 2017

Rettens nr. 8-6415/2016
Anklagemyndigheden
mod

KÆ
født november 1997

Ved dom af 3. oktober 2014, som ændret ved kendelse af 11. november 2015, blev KÆ fundet skyldig i overtrædelse af bl.a. straffelovens § 288, stk. 1, nr. 1, og § 119, stk. 1, og i medfør af straffelovens § 16, stk. 2, jf. § 68, 2. pkt. dømt til anbringelse i institution for personer med vidtgående psykiske handicap, og således at han efter bestemmelse fra kommunen kunne overføres til sikret afdeling. Der blev fastsat en længstetid for foranstaltningens varighed på 5 år.

Anklagemyndigheden har den 5. juli 2016 indbragt sagen for retten, jf. straffelovens § 72.

Påstande

Anklagemyndigheden har påstået, at foranstaltningen opretholdes, endeligt med hjemmel i straffelovens § 69, jf. § 68, 2. pkt.

KÆ har påstået, at foranstaltningen ophæves.

Sagens oplysninger

Af retspsykiatrisk erklæring af 8. februar 2017 fremgår bl.a.:

"KONKLUSION:

Observanden er herefter ikke fundet sindssyg, og det er ikke vurderingen, at han på noget tidspunkt har været dette.

Observanden er ikke mentalt retarderet.

Observanden skønnes omfattet af straffelovens § 69.

Observanden er aktuelt anbragt på sikret institution for personer med vidtgående psykiske handicap, . Han skønnes ikke at profitere af dette, fordi han ikke er mentalt retarderet som de andre anbragte og derfor ikke får noget ud af et socialt fællesskab på stedet. Ligeledes kan han ikke deltage i de aktiviteter og pædagogiske muligheder, som stedet byder på.

Det skal anbefales, at observanden, såfremt han begår ny kriminalitet, idømmes almindelig straf."

Af Retslægerådets udtalelse af 24. marts 2017 fremgår:

"Med sagens tilbagesendelse skal Retslægerådet under henvisning til rådets tidligere udtalelse af 26. september 2014 samt på baggrund af tilsendte akter herunder erklæring af 8. februar 2017 ved overlæge X1, Psykiatrisk Afdeling, , om KÆ udtale, at han er en nu 19 år gammel mand, som den 03.10.14 blev dømt til anbringelse i institution for personer med vidtgående psykiske handicap i medfør af straffelovens § 16, stk. 2. Den 11. november 2015 blev sanktionen suppleret med en bestemmelse om, at han efter kommunens bestemmelse ville kunne overføres til sikret afdeling, hvilket skete april 2016.

KÆ er født i Danmark og er dansk statsborger. Han er vokset op i hos samlevende forældre med en palæstinensisk baggrund, som nummer 3 af 8 søskende. Han har siden han var helt lille frembudt trivsels- og adfærdsmæssige problemer. KÆ's forældre blev skilt, da han var 12-13 år gammel. Faderen blev på det tidspunkt fængslet og efter afsoning af flere års fængselsstraf udvist til Libanon. KÆ har derefter haft ophold hos sin mor. Han gik ud af folkeskolen i 6. klasse og kom på flere specialskoler, hvorfra han enten absenterede sig eller blev smidt ud på grund af trusler. Han har aldrig lært at læse eller skrive, men kunne angiveligt godt regne. KÆ bruger jævnligt hash, men har angiveligt ikke længere misbrug af centralstimulerende stoffer eller alkohol.

I forbindelse med mentalobservation i 2014 blev han intelligens-testet, hvor man fandt hans IQ placeret lige under normalområde, svarende til lettere mental retardering. I forbindelse med skolegang under anbringelse gjorde KÆ efter det oplyste i løbet af 2015 væsentlige fremskridt, og han blev på ny psykologisk testet den 29.01.17, hvor man fandt en IQ på 76 trods dagligt forbrug af hash. Det konkluderedes, at han havde

brug for faglig stimulation, hvis han skulle forbedre sine færdigheder yderligere.

Det er Retslægerådet vurdering, at KÆ ikke længere opfylder diagnostiske kriterier for mental retardering, ligesom han ikke er i en tilstand ligestillet hermed. Han er derimod præget af svær personlighedsmæssig forstyrrelse med tilbøjelighed til misbrug samt udadreagerende og aggressiv adfærd.

Det er Retslægerådets vurdering, at den idømte foranstaltning må tillægges en vis kriminalitetsforebyggende effekt, og uagtet at KÆ ikke længere er omfattet af straffelovens § 16, stk. 2, skal det ud fra en lægelig vurdering anbefales, at den idømte foranstaltning opretholdes uændret med henblik på forebyggelse af en nærliggende risiko for ny kriminalitet.

..."

Rettens begrundelse og afgørelse

I henhold til dommen af 3. oktober 2014, hvor KÆ bl.a. blev fundet skyldig i et forsøg på gaderøveri, et fuldbyrdet gaderøveri og et fuldbyrdet butiksrøveri, samt tre tilfælde af overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, ved spyt og fremsættelse af trusler, har KÆ, der på daværende tidspunkt fandtes omfattet af straffelovens § 16, stk. 2, frem til nu været anbragt på en institution for personer med vidtgående psykiske handicap. Det fremgår desuden af dommen, at KÆ før og efter dommen var varetægtsfængslet i surrogat i i alt mere end 6 måneder.

Såvel den retspsykiatriske erklæring som Retslægerådets udtalelse fastslår, at KÆ ikke længere er omfattet af straffelovens § 16, stk. 2.

Der er allerede på denne baggrund ikke grundlag for, at KÆ fortsat skal være anbragt på en institution for personer med vidtgående psykiske handicap.

Hertil kommer imidlertid, at det navnlig efter indholdet af den retspsykiatriske erklæring og oplysningerne fra KÆ må lægges til grund, at den nuværende foranstaltning reelt ikke er formålstjenlig i forhold til at forebygge yderligere lovovertrædelser.

Der er ikke peget på nogen anden foranstaltning efter straffelovens § 68, 2. pkt., der kunne være et formålstjenligt alternativ, såfremt det i øvrigt kunne lægges til grund, at KÆ på nuværende tidspunkt i stedet er omfattet af straffelovens § 69, og at en foranstaltning fortsat ville være

proportional.

Da betingelserne for at opretholde eller ændre den idømte foranstaltning herefter ikke er opfyldt

bestemmes:

Den foranstaltning, som KÆ blev idømt ved dom af 3. oktober 2014, som ændret ved kendelse af 11. november 2015, ophæves.

Statskassen skal betale sagens omkostninger.

Dan Bjerring

/stbj

Udskriftens rigtighed bekræftes.

RETEN I ODENSE - 8.afdeling, den 19. maj 2017

Stine Jensen
retsassistent